

INFORMACIJA APIE VALSTYBINIO ATLIEKŲ PREVENCIJOS IR TVARKYMO 2021–2027 METŲ PLANO PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMĄ 2024 METAIS

Eil. Nr.	Priemonės Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Atsakingi vykdytojai			Įvykdymo terminas		Informacija apie įvykdymą	Neįvykdyta (vėluojama vykdyti)	
			Institucija	Padalinys	Atsakingas asmuo	Numatytas įvykdymo terminas	Įvykdyta metai		Neįvykdymo (vėlavimo) priežastys	Planuojamas įvykdymo terminas
3	1.1.3	organizuoti viešinimo kampanijas, skatinančias rinktis daugkartinius gaminius ir pakartotinai naudoti daiktus	Regioniniai atliekų tvarkymo centrai	ARATC		2023–2027	2024	Vykdytas atskiras vienkartinį sauskelnių surinkimas. Iš viso atskirai surinkta 16,94 t sauskelnių atliekų. Vykdyta viešinimo kampanija, informuojant apie sauskelnių kiekį mišrioje atliekose ir apie galimybę jį mažinti, renkantis daugkartines sauskelnes. Tęsiant ARATC iniciatyva įgyvendintus daugkartinių sauskelnių naudojimo eksperimentus, kurių metu įrodyta daugkartinių sauskelnių naudojimo nauda mažinant susidarančių mišrių atliekų kiekį, visoms regiono savivaldybėms buvo išsiųsti pasiūlymai įtraukti daugkartinių sauskelnių kompleksus į jų skiriamą paramą savivaldybėje gimusiems naujagimiams. 2024-10-12 Druskininkuose savivaldos šventėje pristatyti daiktų mainų punktai Mainukai, kviešti gyventojai atnešti jiems nereikalingus daiktus ir vietoje mainytis, dalinti daugkartiniai produktų svėrimo maišeliai. Ekonomikos ir inovacijų ministerijos viešojo sektoriaus įmonėms parengtų Pakartotinio daiktų naudojimo gairių pagrindu parengtas informacinis pranešimas apie galimybę nurašytą turtą pristatyti į daiktų mainų punktus.		
			Savivaldybės	Druskininkų						
5	1.2.2.	organizuoti ir skatinti pilietines šiukšlių rinkimo iniciatyvas	Savivaldybės	Druskininkų		2023–2027	2024	Druskininkų savivaldybė 2024 m. glaudžiai bendradarbiavo su gamintojais ir importuotojais, kurie pagal gamintojo atsakomybės principą turi organizuoti ir finansuoti gaminių ir pakuočių atliekų tvarkymą, kad būtų įvykdytos Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytos gaminių ir (ar) pakuočių atliekų tvarkymo užduotys. VšĮ „Elektronikos gamintojų ir importuotojų organizacija“ Druskininkų savivaldybėje, įgyvendinant Aplinkos ministerijos nustatytus aplinkosauginius reikalavimus, organizavo gaminių atliekų surinkimo akciją, kurios metu iš gyventojų, įmonių, įstaigų ir organizacijų nemokamai rinko: elektros ir elektroninės įrangos atliekas; nešiojamųjų baterijų ir akumuliatorių atliekas; vidaus degimo variklių tepalus, kuro ir oro filtrų atliekas. Druskininkų savivaldybė kartu su asociacija „EEPA“ kartu su UAB „Kaunakėmis“, UAB „Ekometa“, UAB „Diltrus“ ir UAB „Utilsa apvažiavimo būdu rinko akumulatorius, baterijas, nebenaudojamą elektros ir elektroninės įrangą, kurioje yra pavojingų sudedamųjų dalių, šviesos lempas. Druskininkiečiai dalyvavo akcijoje „Žemės valanda“ 60 – iai minučių buvo išjungti nebūtinai elektros energijos šaltiniai. Dalyvauta akcijoje „Darom 2024“. Visas surinktas atliekas UAB „Druskininkų komunalinis ūkis“ darbuotojai išgabeno į Alytaus regioninį nepavojingų atliekų sąvartyną arba į stambių bei kitų atliekų surinkimo aikštelę adresu Gardino g. 100 –102, Druskininkai. Nuolat skelbiama informacija atliekų tvarkymo klausimais Druskininkų savivaldybės interneto svetainėje https://druskininkusavivaldybe.lt/ ir vietinėje spaudoje. Dalyvauta nacionaliniame projekte „Mes rūšiuojam“, t.y. įmonės, įstaigos, organizacijos, gyventojai rinko, rūšiojo ir atskirai perdavė teisėtiems atliekų tvarkytojams elektronines atliekas.		

6	1.2.3.	įtraukti šiukšlių rinkimą miškuose, aplink vandens telkinius, pakelėse į viešųjų darbų programas	Savivaldybės	Druskininkų sav.		2023–2027	2024	Druskininkų savivaldybės biudžetinės įstaigos Druskininkų Paslaugų ūkio viena iš funkcijų visuomenei naudingos veiklos piniginę socialinę paramą gaunantiems Druskininkų savivaldybės teritorijos gyventojams organizavimas. Įstaiga dalyvauja rengiant ir įgyvendinant darbo rinkos politikos priemones ir gyventojų užimtumo programas. Tam tikslui įstaigoje 2024 m. buvo organizuojami laikinojo pobūdžio darbai pagal Druskininkų savivaldybės 2024 m. užimtumo didinimo programą, patvirtintą Druskininkų savivaldybės tarybos sprendimu. Laikinojo pobūdžio darbai apėmė: • Valstybinėje žemėje esančių žaliųjų plotų, gėlynų, želdinių ir kitų viešųjų erdvių valymo ir priežiūros laikino pobūdžio darbai (pakelėse esančių krūmų šalinimas, šienavimas, šiukšlių rinkimas, gėlių sodinimas ir priežiūra, nukritusių lapų ir sniego valymas bei kiti laikino pobūdžio darbai). • Valstybinėje žemėje esančių vandens telkinių pakrančių, poilsio zonų, maudyklų valymo, tvarkymo, priežiūros laikino pobūdžio darbai. • Užterštų, bešeimininkių, neprižiurimų teritorijų, stichiškai susidariusių sąvartynų valstybinėje žemėje valymo ir priežiūros laikino pobūdžio darbai.		
8	1.2.5.	išplėsti antrinių žaliavų rūšiavimo surinkimo priemonių tinklą viešose vietose (parkuose, skveruose, lankytinose vietose, pagrindinėse gatvėse), užtikrinti jų surinkimą ir sutvarkymą	Savivaldybės	Druskininkų		2023–2027	2024	2024 m. pilnai įrengtos 3 pusiau požeminių konteinerių aikštelės, viešosiose vietose (parkuose, lankytinose vietose, pagrindinėse gatvėse).		
9	1.2.7.	siekiant mažinti plastiko pakuočių atliekas, plėtoti viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklą savivaldybių traukos centruose, viešose sporto aikštelėse, aikštynuose ir parkuose	Savivaldybės	Druskininkų		2023–2027	-	Klausimas dėl viešųjų geriamojo vandens stotelių tinklo plėtojimo Savivaldybės traukos centruose, viešose sporto aikštelėse, aikštynuose ir parkuose svarstomas, analizuojamas bei ieškoma kitų alternatyvų.		2025 m. gertuvę planuojama įrengti M.K. Čiurlionio meno mokyklos kiemelyje.
10	1.2.8.	finansuoti padangų atliekų, kurių turėtojų nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, sutvarkymą	Savivaldybės	Druskininkų		2023	2024	Per 2024 m. sutvarkyta 0,62 t bešeimininkių padangų atliekų. Jos surinktos iš pakelių, paežerių, miškų ir kitų Druskininkų savivaldybės viešųjų ir bendro naudojimo teritorijų. Jų surinkimo ir sutvarkymo kaštai buvo finansuoti iš savivaldybės savarankiško biudžeto.		
13	1.3.3.	finansuoti taupaus maisto vartojimo iniciatyvas mokyklų, darželių, darboviečių valgyklose, skatinant „švediško stalo“ principu grįstą maitinimą	Savivaldybės	Druskininkų		2023–2027	2024	Druskininkų švietimo įstaigose taikomas dalinis švediško stalo principas – kai vaikai patys gali įsidėti garnyrą, daržoves. Šis principas taikomas 5 įstaigose: - Druskininkų „Atgimimo“ mokykla; - Druskininkų „Ryto“ gimnazija; - Druskininkų „Saulės“ pagrindinė mokykla; - Viečiūnų progimnazija; - Leipalingio progimnazija.		

14	1.3.4.	įgyvendinti viešinimo priemonės maisto švaistymo mažinimo ir maisto atliekų prevencijos, gyventojų maisto vartojimo įgūdžių ugdymo temomis	Savivaldybės	Druskininkų		2023–2027	2024	ARATC atstovai pravedė 19 maisto švaistymo mažinimo edukacijų mokiniams ir įstaigoms. Atliekų mažinimo savaitės proga paskelbtas patiekalų iš maisto likučių konkursas. Vykstant regiono gyventojų aprūpinimo maisto ir virtuvės atliekų rūšiavimo priemonėmis plėtrą, toliau buvo dalijami konteineriai individualių namų gyventojams ir kibirėliai daugiabučių namų gyventojams. Kartu su šiomis priemonėmis buvo dalijamos ir skrajutės apie maisto atliekų rūšiavimą. Išleistos skrajutės skirtos maitinimo ir sveikatinimo įstaigoms. Periodiškai rengta ir skelbta informacija žiniasklaidoje, socialiniuose tinkluose maisto atliekų prevencijos ir rūšiavimo tema. Maisto atliekų prevencijos ir rūšiavimo praktika pristatyta savivaldybėje vykstančių renginių metu. Tarptautinės informuotumo apie maisto švaistymą ir jo praradimus dienos proga buvo parengta ir žiniasklaidos priemonėse platinta informacija apie maisto atliekų rūšiavimo įtaką maisto švaistymui. Priminimai apie atsakingą vartojimą nuolat, maisto tausojimą ir atliekų rūšiavimą nuolat buvo skelbiami socialinio tinklo Facebook paskyroje, jais dalijamasi su savivaldybėmis, žiniasklaidos priemonėmis, atskirose socialinių tinklų grupėse.		
20	2.1.1.	vykdyti viešinimo kampanijas, skatinančias atliekų rūšiuojamąjį surinkimą (ypač maisto, tekstilės, statybinių, baldų, pakuočių, padangų, pavojingųjų atliekų)	Savivaldybės	Druskininkų		2023–2026	2024	Druskininkų savivaldybės gyventojams ir įmonėms aktuali informacija skelbiama laikraštyje „Mano Druskininkai“, jo interneto svetainėje, Druskininkų savivaldybės interneto svetainėje, socialiniuose tinkluose. Informacija apie atliekų tvarkymą nuolat skelbiama internetinėje ARATC svetainėje www.aratc.lt, socialinio tinklo Facebook paskyroje bei regiono žiniasklaidoje: interneto portaluose, laikraščiuose, radijuje. 2024-04 gyventojai ir švietimo įstaigos skatintos dalyvauti „Atliekų kultūros“ egzamine. Atnaujintos atliekų rūšiavimo atmintinės, konteinerių tikrinimo metu gyventojams jų išdalinta apie 800 vnt. Kaip komunikacijos priemonė buvo naudotos skrajutės apie rūšiavimą. 2024 m. buvo parengtos kelių tipų skrajutės, skirtos daugiabučių namų gyventojams, individualių namų gyventojams, turintiems maisto konteinerius, individualių namų gyventojams, neturintiems maisto konteinerių, individualių namų gyventojams, kompostuojantiems biologiškai skaidžias sąlygas namų sąlygomis. Virtuali mokymo – ekologinio švietimo klasė (Eko klasė). Įkvėpti gražių ir inovatyvių naujovių Savivaldybės administracija 2021 m. Druskininkų švietimo centre įrengė ekologinio švietimo virtualią klasę. Buvo įsigyta virtualios ekologinio švietimo klasės kūrimui skirtos mokymo priemonės ir programinė įranga. Iš aplinkos apsaugos specialios rėmimo programos įsigyta 30 vnt. virtualios realybės akininių rinkinių. Virtualūs akiniai – tai priemonė įvairaus amžiaus grupių žmonėms parodyti specialius filmukus apie mechaninį rūšiavimą, maisto atliekų tvarkymą, rūšiavimo centrus ir kitus ekologinius ir aplinkosauginius procesus. 2024 m. ekologinio švietimo klasėje, intensyviai buvo vykdomos aplinkosauginės švietimo veiklos mokiniams ir gyventojams. Klasė įrengta kaip draugiška gamtai patalpa renkantis ilgaamžes bei gamtai ir sveikatai nekenksmingas medžiagas siekiant tvarumo. Klasėje vienu metu gali dalyvauti net 30 asmenų. 2024 m. ARATC pravedė 8 edukacijos Druskininkų švietimo centro Eko virtualios realybės klasėje, kuriame rodomas TikoTiks centre sukurtas atliekų tvarkymo filmukas.		
21	2.1.2.	didinti rūšiuojamojo atliekų surinkimo kontrolę, taikyti atsakomybę už savivaldybių atliekų tvarkymo taisyklių pažeidimus	Savivaldybės	Druskininkų		2023–2027	2024	ARATC atstovai tikrino 11 630 vnt. individualių konteinerių (mišrių, maisto, pakuočių ir stiklo), pažeidimų -797 (~6,9 %). 2024 m. veikė 6 vaizdo stebėjimo kameros, kurių pagalba identifikuojami asmenys, nesilaikantys atliekų rūšiavimo taisyklių. Vaizdo stebėjimu siekiama užtikrinti, kad Druskininkų savivaldybės teritorijoje susidarancios atliekos būtų tvarkomos aplinkai ir visuomenės sveikatai saugiu būdu; atliekos būtų rūšiuojamos, taip užtikrinant buityje susidarančių atliekų pakartotinį panaudojimą, kad mažiau atliekų patektų į sąvartynus, sumažintų jų apkrovimą ir aplinkos teršimą, sumažintų atliekų tvarkymo išlaidas. Siekiama skatinti asmenis susilaikyti nuo teisės pažeidimų darymo ir laikytis teisės aktų reikalavimų. 2024 m. 5 asmenims buvo pritaikyta administracinė atsakomybė už atliekų taisyklių nustatytus pažeidimus.		

22	2.2.1.	plėsti trūkstamų didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių skaičių, užtikrinant jų prieinamumą	Savivaldybės	Druskininkų		2023–2027	-	Druskininkų savivaldybės teritorijoje įrengtos 3 didelių gabaritų bei kitų atliekų surinkimo aikštelės Druskininkų mieste Gardino g. 102, Viečiūnuose Verpėjų g. 26 ir Leipalingyje Vytauto g. 57. Esamas aikštelių tinklas Druskininkų savivaldybėje pakankamas, prieinamas užtikrinamas visiems atliekų turėtojams.		
			Regioniniai atliekų tvarkymo centrai	ARATC			-	Plėtra nenumatyta.		
24	2.2.3.	plėsti maisto (virtuvės) atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūrą, aprūpinant gyventojus atskirais rūšiavimo konteneriais ar kitomis priemonėmis, arba užtikrinti kompostavimą vietoje	Savivaldybės	Druskininkų		2023–2027	2024	2024 m. maisto atliekų kontenerius turėjo 1803 individualių namų valdų savininkai. Šių atliekų surinkimas Druskininkų savivaldybėje iš individualių namų gyventojų jau vyksta septintus metus. Daugiabučiams namų gyventojams, švietimo ir gydymo įstaigoms įrengti 66 pusiau požeminiai konteneriai atskiram maisto atliekų surinkimui. 2024 m. sėkmingai buvo tęsiamas atskiras rūšiuojamasis maisto atliekų surinkimas ne tik iš Druskininkų miesto individualių namų, bet ir iš biudžetinių, ugdymo ir švietimo, sveikatos priežiūros bei kitų Savivaldybės įstaigų, kuriose teikiamos maitinimo paslaugos. Savivaldybėje per ataskaitinius metus iš individualių ir daugiabučių namų bei iš biudžetinių įstaigų bendrai surinkta 1172,64 t (2023 m. - 1058,43 t) maisto atliekų. 2024 m. lyginant su 2023 m. surikta 114,2 t daugiau maisto atliekų. Surinktos atliekos buvo apdorojamos biologinio apdorojimo įrenginiuose su energijos gamyba. Taip pat pagal poreikį 2025 m. bus įrengta papildomai 1 aikštelė su atskiru maisto atliekų surinkimu. 6 aikštelės planuojama projektuoti. Planuojama plėtra - 60 vnt. individualių maisto atliekų surinkimo kontenerių.		2026 plėtra
			Regioniniai atliekų tvarkymo centrai	ARATC						
25	2.2.4.	plėsti butyje susidarančios tekstilės atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūrą	Savivaldybės	Druskininkų		2023–2027	2024	Iki 2024 m. pastatyti 47 vnt. tekstilės ir avalynės kontenerių, numatyta plėtra - dar 9 vnt. kontenerių. Per 2024 m. iš gyventojų surinkta 161,02 t tekstilės ir avalynės atliekų (2023 m. - 148,16 t). Surinkti drabužiai ir avalynė buvo vežami į Alytaus regiono atliekų tvarkymo centro technologijų parką, kur buvo rūšiuojami, skalbiami, dezinfekuojami. Tvarkingus drabužius ir avalynę gyventojai galėjo pasiimti nemokamai arba jie buvo dovanojami labdaros organizacijoms pakartotiniam naudojimui. Druskininkų savivaldybėje yra įrengti 3 rūšiavimo centrai. Dviejuose yra įrengti daiktų mainų punktai „Mainukas“. Čia gyventojai gali palikti jiems nebereikalingus, bet gerus, naudojimui dar tinkamus daiktus, o tie, kam tokių daiktų reikia, „Mainuke“ visada gali nemokamai jų pasirinkti ir pasiimti. Taip pat buvo siūloma paslauga, kad jei turima nereikalingų tvarkingų rūbų, batų ir kt., juos buvo galima pristatyti į socialinių paslaugų centrą, arba paskambinti, kad tuos rūbus atvažiuotų ir surinktų atsakingi centro darbuotojai.		
			Regioniniai atliekų tvarkymo centrai	ARATC					Vyksta pirkimo procedūros	2026 plėtra
26	2.2.5.	plėsti butyje susidarančių pavojingųjų atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūrą	Savivaldybės	Druskininkų		2023–2027	2024	Asbestas. Druskininkų savivaldybės administracija, siekdama užtikrinti saugią ir švarią gyvenamąją aplinką, iš savarankiško biudžeto 2024 –2025 metams skyrė 35 000 eurų sumą, nemokamai namų ūkiuose susidariusių asbesto atliekų tvarkymui. Įgyvendinant iniciatyvą pavyko pasiekti reikšmingų rezultatų – iš daugiau nei 155 namų ūkių Druskininkų savivaldybėje buvo surinkta ir saugiai pašalinta net 160 tonų asbesto atliekų. Tinkamai sutvarkytos šios pavojingos medžiagos ženkliai sumažino riziką gyventojų sveikatai ir neigiamą poveikį aplinkai. Pavojingos atliekos (baterijos ir akumulatoriai, tepalo filtrai, tepalai, šarmai, plovikliai, rūgštys, rašalai, dažai, fotografijos cheminės medžiagos, klijai ir dervos, pesticidai, skiedikliai) buvo surenkamos didelių gabaritų bei kitų atliekų surinkimo aikštelėse. Druskininkų savivaldybės teritorijoje pagal lokaciją gyventojų patogumui yra įrengti 3 rūšiavimo centrai (stambiųjų ir kitų atliekų surinkimo aikštelės) kur priimamos pavojingosios atliekos. Druskininkų mieste – Gardino g. 100 – 102, Leipalingio mstl. – Vytauto g. 57 A, ir Viečiūnų mstl. – Verpėjų g. 26. Iš gyventojų pavojingosios atliekos (išskyrus asbestą) priimamos nemokamai.		

			Regioniniai atliekų tvarkymo centrai	ARATC			-	Planuojama iki 2027 m. įsigyti pavojingosioms atliekoms apvažiavimo būdu rinkti tinkamą transporto priemonę ar anstatą - mobilių konteinerių arba pirkti šių atliekų surinkimo paslaugą.		2027
32	3.1.3.	plėsti atliekų, tinkamų paruošti pakartotinai naudoti, priėmimo vietų (stotelių) tinklą, finansuoti jose vykdomas paruošimo pakartotinai naudoti veiklas	Regioniniai atliekų tvarkymo centrai	ARATC		2023–2025	-	Plėtra nenumatyta.		
			Savivaldybės	Druskininkų			-	Savivaldybėje visose 3 didelių gabaritų bei kitų atliekų surinkimo aikštelėse yra įrengti daiktų mainymosi punktai „Mainukas“, kuriuose gyventojai gali ne tik nemokamai pristatyti naudojimui tinkamus daiktus, bet ir juos pasiimti. Mainų punktuose priimami tolimesniam naudojimui tinkami daiktai – baldai, buitinė technika, tekstilės gaminiai, dviračiai, ir kt. Netinkami naudoti, nefunkcionuojantys daiktai, pristatomi į daiktų rengimo pakartotinai naudoti centrą „TikoTiks“, esantį Takniškių atliekų tvarkymo technologijų parke, kur yra suremontuojami ir grąžinami naudojimui arba ardomi dalimis bei paruošiami perdirbti.		
36	4.1.3.	pakeisti teisės aktus, nustatant reikalavimus visuomenės sveikatos saugos, aplinkos apsaugos ir kitus saugos reikalavimus atitinkančių kompostinių įrengimui namų ūkiuose ir urbanizuotų vietovių bendruomenių daržuose arba įgyvendinti kitas žaliųjų atliekų tvarkymo priemones	Savivaldybės	Druskininkų		2023	2023	LR aplinkos ministro 2007 m. sausio 25 d. įsakymas Nr. D1-57 „Dėl biologiškai skaidžių atliekų kompostavimo, anaerobinio apdorojimo aplinkosauginių reikalavimų patvirtinimo“ (nauja redakcija 2023-05-01).		